

de Rechtspraak

De minister van Veiligheid en Justitie
mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

datum 30 januari 2014
contactpersoon Voorlichting
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
telefoonnummer 06-46116548
uw kenmerk 450138
onderwerp Advies wijziging Besluit gezagsregisters

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 14 november 2013, kenmerk 450138, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “Raad”) advies uit te brengen inzake het Besluit van ... 2014 tot wijziging van het Besluit gezagsregisters mede in verband met de uitbreiding van aantekeningen in het gezagsregister en van het Besluit burgerlijke stand 1994 in verband met het juridisch ouderschap van de vrouwelijke partner van de moeder door geregistreerd partnerschap (het “besluit”).

Het besluit

Dit besluit wijzigt het Besluit gezagsregisters en het Besluit burgerlijke stand 1994 op enkele punten. Het Besluit gezagsregisters wordt aangepast naar aanleiding van de Wet tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering mede in verband met de evaluatie van de Wet openstelling huwelijk en de Wet geregistreerd partnerschap. In die wet is opgenomen dat ouders in het gezag na hun overlijden kunnen voorzien door een aantekening in het gezagsregister. Het besluit is op dit punt aangevuld.

Het Besluit Burgerlijke Stand 1994 is aangepast naar aanleiding van wijzigingen in de hiervoor genoemde wet en de Wet tot wijziging van Boek 1 BW van het Burgerlijk Wetboek in verband met het juridisch ouderschap van de vrouwelijke partner van de moeder anders dan door adoptie (Wet lesbisch ouderschap) die samen het moederschap tot gevolg hebben van de vrouw die ten tijde van de geboorte van het kind met de moeder door een geregistreerd partnerschap is verbonden.

In het Besluit gezagsregisters is voorts rekening gehouden met het door de Raad voor de rechtspraak ontwikkelde Centraal Gezagsregister waarop alle rechtbanken zijn aangesloten. Het besluit is daarnaast aangepast aan de huidige digitale voorzieningen. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om te regelen dat in het gezagsregister worden opgenomen de beslissingen op het terrein van het gezag op grond van de Uitvoeringswet internationale kindbescherming, de gezagsbeslissingen gegeven in het Caribisch deel van het Koninkrijk voor minderjarigen die zich in Nederland willen vestigen en de buitenslands gegeven gezagsbeslissingen die van rechtswege worden erkend.

de Rechtspraak

datum 30 januari 2014
pagina 2 van 4

Tot slot is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in het Besluit burgerlijke stand 1994 en in het Besluit bijzondere akten van de burgerlijke stand enkele technische gebreken te herstellen.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

Advies

De Raad is van mening dat de werkwijze, zoals omschreven in het besluit, aansluit bij de huidige werkwijze van het Centraal Gezagsregister. Het centrale en digitale gezagsregister is al enige tijd in gebruik genomen. De Raad kan zich vinden in formalisering van de huidige praktijk.

Ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen van het Besluit gezagsregisters heeft de Raad voorts de volgende opmerkingen.

Artikel I, onderdeel B

Tegen de aantekening van beslissingen omtrent het Caribisch deel van het Koninkrijk en buitenlandse gezagsbeslissingen ziet de Raad geen bezwaren (artikel 2, eerste lid, sub b).

Ten aanzien van het voorgestelde artikel 2, eerste lid, sub c, Besluit gezagsregisters merkt de Raad het volgende op. Over buitenlandse gezagsbeslissingen zoals genoemd in artikel 2, eerste lid, sub c (de buitenslands gegeven rechterlijke beslissingen met betrekking tot de gezagsuitoefening die van rechtswege worden erkend), wordt in de toelichting vermeld dat dit beslissingen betreft die zijn genomen door de autoriteiten van een staat die partij is bij het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 en Brussel II bis. In de toelichting zou ook verwezen moeten worden naar het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1961, nu ook beslissingen uit landen waar dat verdrag van toepassing is, van rechtswege worden erkend.

De Raad merkt voorts op dat de in de toelichting gemaakte vergelijking met de regeling van het gezamenlijk gezag (toelichting van artikel 2, eerste lid, sub e) niet geheel juist is. Immers, de registratie van gezag na overlijden heeft, anders dan de aantekening betreffende het gezamenlijk gezag, geen onmiddellijk rechtsgevolg. Pas na aanvaarding door de (beoogd) voogd, treedt het gewenste rechtsgevolg in.

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 30 januari 2014
pagina 3 van 4

Artikel I, onderdeel C

De keuze om gezagsbeslissingen te laten aantekenen door de rechtbank Den Haag (nu de minister van Veiligheid en Justitie, die in Den Haag zetelt, partij is), komt de Raad niet onlogisch voor (artikel 3, punt 1).

Ook de keuze om gezagsbeslissingen in hoger beroep aan te laten tekenen door de griffier van het gerecht van eerste aanleg (artikel 3, punt 3) komt de Raad niet onlogisch voor.

Tot slot heeft de Raad enkele tekstuele opmerkingen, die in Bijlage 1 zijn opgenomen.

Werklast

De Raad verwacht ten gevolge van dit besluit wel een toename van de werklast, maar deze is niet substantieel te noemen.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

mr. C.H.W.M. Sterk
Lid Raad voor de rechtspraak

de Rechtspraak

datum 30 januari 2014
pagina 4 van 4

BIJLAGE I: Tekstuele opmerkingen

- Artikel I, onderdeel B, punt 1: door de nu voorgestelde wijzigingen van artikel 2, eerste lid onder a van het Besluit Gezagsregisters komt er te staan: “(...) en 453a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 4, tweede lid, van de Uitvoeringswet Internationale Kinderontvoering alsmede de artikelen 4, vierde lid, 12, 15 en 18 van de Uitvoeringswet Internationale Kinderontvoering.” Het lijkt logischer om de artikelen van de Uitvoeringswet Internationale Kinderontvoering in één keer aan te halen.
- Artikel I, onderdeel B, punt 6: “tweede” in plaats van “tweed”.
- Artikel I, onderdeel C: er wordt ten onrechte verwezen naar de leden 1 en 3 van artikel 3 van het te wijzigen Besluit Gezagsregisters. Dat artikel kent geen leden. Voorgesteld wordt dat de tekst komt te luiden (cursief en vet):
 1. ***Onder a*** wordt “de in artikel 1 aangewezen griffier” vervangen door: de griffier van de rechtbank Den Haag.
 2. ***Onder c*** wordt de zinsnede “van welke gegevens de griffiers van de Hoge Raad, de gerechtshoven en de rechtbanken onverwijld kennis geven aan de in artikel 1 aangewezen griffier” vervangen door: van welke gegevens de griffiers van de Hoge Raad en de gerechtshoven onverwijld kennis geven aan de griffier van de rechtbank waar de zaak in eerste aanleg heeft gediend.
- Artikel II, onderdeel D: voor de in te voegen woorden “geregistreerd partnerschap” moet nog “of” komen te staan.